

וטוב שהאיש בשעה שמיטיב את הנרות, יאמר תפילה בנוסח זה:

לְשֵׁם יְחִיד קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁבְיַתֵּיהּ, הָרִיני נוֹתן שְׁמֵן לְכַבֵּוד שְׁבַת, לְעִשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרֵינוּ, וְלִתְמֵן הַדְּבָרִים בְּשׁוֹרְשָׁם בְּמָקוֹם עֲלִיּוֹן, וְיִהי נֹעֵם וְכוּ'.

וְיִהי רְצוֹן מִלְפָּנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתַּעֲלֶה עֲלֵינוּ כְּאִילוּ כִּיּוֹנוֹ בְּכָל הַפְּנוּנוֹת הָרְאוּיוֹת לְפָנוּן, וּבְכֹחַ סְגוּלַת מִצְוֹת הַדְּלִקַת נְרוֹת שְׁבַת – קוֹדֶשׁ תִּזְכְּנוּ לָנוּ וְלִצְרַעְנוּ לְגַד מִצְוֵה וְתוֹרַה אֹר, וְיֵאִירוּ וְיִשְׁלִימוּ רַמ"ח אֵיבָרֵי נַפְשׁ רוּחַ וְנִשְׁמָה, וְתִזְכְּנוּ שְׁנֵהֲיָה אֲנַחְנוּ וּבְנֵינוּ חֲתָנֵינוּ וְנִכְדֵינוּ וְכָל יוֹצְאֵי חֲלָצֵינוּ מֵאִירִים בַּתּוֹרָה וּבַמִּצְוֹת, וּבְרַכְנוּ אֲבִינוּ בְּכָלנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פְּנֵיךָ, "כִּי עֲמַד מְקוֹד חַיִּים בְּאוֹרְךָ נִרְאָה אֹר", "כִּי אַתָּה תֵאִיר גְּרִי, ה' אֱלֹהֵי יִגְיָה חֲשִׁבִי", וְזַכְּנוּ לְקָנִים מְקָא שְׁבַתוֹב: "בְּכָל עַת יִהְיֶה בְּגִדֶיךָ לְקָנִים וְשְׁמֵן עַל רֹאשְׁךָ אֶל יְחִסְרָךָ". (חסד לאלפים סימן רס"ג)

רחיצת הגוף בחמין.

יטבול במקווה, ויהרהר בתשובה בשעה זו, ויועיל לו להשליך מעליו כל הטומאות והמחשבות זרות שנדבקו בו מכל השנה. ומשעה קודם חצות אפשר כבר לטבול.

ויטבול 5 טבילות, ויכוון: א' – לשם טהרה. ב' – לתיקון הכעס. ג' – למיתוק הגבורות. ד' – לפשוט מעליו בגדי החול, ושתכלה שנה וקיללותיה. ה' – לקבל קדושת יום טוב, ותחל שנה וברכותיה, אמן.

ובכף החיים סימן תקס"א ס"ק פ"ג כתב לטבול 8 טבילות והכוונות הנערכות להם, עיין שם.

אופים חלה עגולה, ולהפריש חלה. ולפחות פעם אחת בשנה. ואם אפשר שהאישה תעשה זאת בערב ר"ה כי מצוה נפלאה היא. ותכוון האישה לכפר חטאה של הווה.

(ואם אפשר שהאיש יעשה זאת ג"כ לפחות פעם אחת בשנה) לזכור להתקשר להורים לאחים ולקרובים כדי לאחל שנה טובה, ולהתפייס עם הצריך לזה.

ישלח מנות לעניים בערב ראש השנה. (אדני פו סימן תקצ"ז)

סגולה נפלאה ~ לקרוא בתורה בערב ר"ה הפסוקים מתחילת פרשת "כי תבוא" עד עליית שני, "זהגר

אשר בקרבך" (דברים כ"ז א' - י"א)! וכל הקורא פרשה זו, הקב"ה מעביר כרוז ברקיע ואומר: "גביתי מאדם זה כל החובות, ומוחל על חטאותיו". "הרי הוא טהור וקיבלתי כל חובותיו". ויסיים בעוד השמש על הארץ. (מועדי רגל שבסוף ספר נפש יוסף. הובא במועד לכל חי י"ב ב')

פדיון נפש. יש לעשות פדיון נפש (ק"ס פרוטות) בערב ראש השנה, ובערב כיפור, ולחלק לעניים הכסף קודם חג הסוכות, ומובטח לו שישלים שנתו. ויעשה לעצמו ולכל בני ביתו, וע"י תלמיד חכם.

ירבה בעדקה בערב ר"ה. והוא סגולה לזכות ביום הדין, וכן לכפרת עוונות. (42 פרוטות + 3 = 45 כמניין אדם, כפול 3) קלי"ח פרוטות כמניין צו"ם וכמניין קו"ל. (אד"ם כפול 3 = קמ"ה והכולל) ונחשב כאילו צם אפילו שאוכל. והוא ג"כ תיקון לפגם הברית, וחטא אדם הראשון.

אמירת "תיקון הכללי" בחצות היום עם כל כלל ישראל בקיבוץ אחד.

שניים מקרא ואחד תרגום של הפרשה הבאה, לנהוגים לקרוא של כל יום - ביומו.

לא לשכוח בשנה זו לעשות עירוב תבשילין.

תפילת מנחה אחרונה של השנה יתפלל בכוונה גדולה, כי בכוחה לתקן את כל תפילות השנה הפגומות והחסרות.

ס"ג ס"ד

✽ ליל ראש השנה ותפילת ערבית ✽

✽ תזחר האישה בהדלקת הנרות של ליל ראש השנה שיהיו מאירים יפה ובמקום נקי. ותפיל תחינה לפני ה' יתברך על בעלה ובניה וצאצאיהם שיהיו עובדי ה' יתברך כל ימיהם. כי עת רצון היום.

✽ וכן ידליקו נר נשמה להעברת אש, מקודם היו"ט. ונר נוסף לטובת נשמת הנפטרים.

✽ נכון מאד לזיחר לומר קודם כל ג' תפלות הודאת היהי רצון המבואר בירושלמי בפרק תפלת השחר, דהיינו: בערבית - יהי רצון מלפניך יהו-הוה א-להינו וא-לוהי אבותינו, קשם שהייתי באפלה והוצאתני לאורה, פן תוציאני מאפלה לאורה.

(ביאור הלכה סימן א', ד"ה שיהא הוא)

✽ כשאומר "תכלה שנה וקללותיה" יכוון לכלול ג"כ החטאים והעוונות שיש עליו. וב"תחל שנה וברכותיה" יכוון לכלול ג"כ המצוות והתורה שיהיו עליו.

כוונות בברכת אבות

אם לא כיוון באבות, אע"פ שכיוון בכל השאר, יהוור ויתפלל. (ש"ע ק"א ס"א) לדעת הרמ"א אין לחזור מחמת חוסר כוונה. ובכף החיים כתב - לפי שהיא יותר חשובה משאר ברכות, מפני שיש בה נדולת ה', וזכות ראשונים ונאולת האחרונים. וגם מפני שרוב כוונות התפילה היא בברכת אבות כמבואר בשער הכוונות ובסידור הרש"ש ז"ל. והכלבו כתב - מפני שיש בה מ"ב תיבות כנגד שם של מ"ב. וגם היא ראשית התפילה. והמשנה ברורה כתב שנכון מאוד ללמוד פירוש המילות של כל התפילה, ולפחות של ברכת אבות ומודים שזה חיוב. ועיין פלא יועץ ערך כוונה. כל זה ולא לכוון? הבלו כל השפע תלוי בכוונת ברכה זו, כי אם לא כיוון נמצא שלא התפלל, ומי שלא התפלל לא מקבל, אבל המתפלל - מקבל הכל. קדימה. יכוון לכלול נפשו עם אותם המתפללים לקודשא בריך הוא בלבב שלם.

תפילת י"ח היא בעולם האצילות.

דע לפני מי אתה עומד. יכוון בדעתו שהוא עומד לפני ה' ממש, ומדבר אליו.

שויתני יהו - הוה לנצדי תמיד.

ירושלים. בית המקדש. בית קודש הקודשים.

א-ה'ני - אדון הכל, מחול לי ויהי לי פתחון פה להניד תהילתך (רש"י תהלים י"א י"ז).

שפתי תפתח - להתפלל לפניך. ופי יגיד (ששך וישע"ע שפע אור עליה) תהלתך - שבחך ורוממותך (עלום הבריאה).

יחוד תפילס - והוה יהוה יהוה גימ' זון גימ' יוד הי ואו הה

ברוך

(כער נפו - בספרות בפעם אחת) - מקור הברכות (ל"הוה אדני - י"א).

אתה - (שיחה ראש) בלשון נוכח. והריני נותן שבח לקוני. מבורך אתה, שאתה

הוא מקור הברכות והשפע שאינו פוסק לנצח. יהו-הוה יאהרונה (יוסף בנות נפו ואח"כ ראשי)

אדני ל"הוה - אז) - אדון הכל, היה הוה ויהיה. א-להינו - אלוה שלנו,

המשגיח עלינו בהשגחה פרטית, שהוא שר ומושל, תקיף ובעל היכולת, ובעל הכוחות

כולם, ואין עוד מלבדו יתברך שום כח בעולם כלל. וא-להי - תקיף ובעל היכולת.

אבותינו - שעברך באמת, והמליכך עליהם, והשגחת עליהם ביחוד.

(איהיהוה) א-להי - תקיף ובעל היכולת. אברקם - חסד. א-להי -

תקיף ובעל היכולת. יצחק - גבורה. וא-להי - תקיף ובעל היכולת. יעקב -

תפארת. הא-ל - תקיף ובעל כח בלתי מוגבל. הגדול - המקיף, אשר מלא כל

הארץ כבודו, ואין סוף לגדולתו, ומשפיע ברכה וטובה לכל הנבראים. הגבור -

שעושה מעשי גבורה נפלאים. והנורא - שהכל יראים ממנו, ע"י מעשי נוראותיו.

אל - תקיף ובעל כח. עליון - נעלה מעל הכל, נעלה מכל מושג ומחשבה, ומעל

כל החשבונות, וכשרוצה להיטיב אין מעצור מלפניו, כי היא מידת חוץ גדול של

המים. גומל חסדים טובים - שמשלם ונותן לבריותיו, יותר מכפי מעשיהם,

חסדים רבים וטובים. (מוליא וממליא ומגל ומתקן את האלוהות הנקלאים חסדים טובים) קונה הפל

- (יכון וקונה הכל) גימ' אל אלה למד) עושה הכל, והכל שלו, ומחבב את הכל.

והקב"ה מתקן בכל מיני תקנות. (רש"י דברים ל"ב ו'). וקונה שמים וארץ, והכל קניו לך.

(רש"י תהלים קד ב"ד). וזכר (ע"ב - יוד הי ויו הי. קס"א - אלהי יוד הי)

חסדי אבות - (חסד גדולה תפלת) שזוכר את החסדים שעשו אבותינו הקדושים, וגם

את החסדים שהבטיח להם. ובשביל זה: ומביא גואל - הוא הגואל האמיתי, מלך

המשיח שיתגלה במהרה בימינו, אמן. לבני בניהם - לצאצאיהם - הם עם

ישראל, שהם בני השבטים בני האבות. (נחם נחם יסוד) למען שמו - לכבוד שמו

יתברך המחולל בין הגוים. באהבה - שאוהב אותנו - עם ישראל.

כשיאמר - באהבה יכוון לפסוק עשני על קדושת ה', ויקבל עליו ד' מיתות בית דין.

יכוון למסור עצמו על קדוש השם ולקבל עליו ד' מיתות ב"ד -

מד' אותיות הו"ה, ומד' אותיות אדנ"י,

ולחכם ע"י ד' אותיות אה"ה, וע"י ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן.

סקילה	י	א	ו	ולייחדם ע"י	א	ע"ב	יוד הי ויו הי
שריפה	ח	ד	ג	ולייחדם ע"י	ה	ס"ג	יוד הי ואו הי
הרג	ו	ד	ג	ולייחדם ע"י	ה	מ"ה	יוד הא ואו הא
חנק	ה	י	י	ולייחדם ע"י	ה	ב"ן	יוד הה וו הה

בעשרת ימי תשובה אומרים -

זכרנו לחיים. מלך הפין בחיים. כתבנו בספר חיים. למענך

אלהים חיים:

ס"ג ס"ד

- ✪ **באמירת** "מחיה המתים" של הש"ץ באים לפני הקב"ה כל מזכירי הרבים, שהם מחיי מתים ממש.
- ✪ **בברכת** כוהנים יכוון לקבל 7 מיני אושר המוזכרים בספר יצירה: **יברכך** - חכמה. **וישמרך** - בנים. **יאר** - חיים. **ויהניך** - חן. **ישא פניו** - עושר וממשלה. **שלום** - כמשמעו.
- ✪ **באמירת אבינו מלכנו** ג"כ יכוון בזה הרבה כי המה בקשות נצרכות וחשובות מאוד. ויכוון כשאומר 'אבינו' - י-ה-ו-ה בניקוד פתח, וכשאומר 'מלכנו' - יכוון בניקוד קמץ. כזה: אָבִינוּ (יְהוָה) מְלָכֵנוּ (יְהוָה) חָטְאנוּ לְפָנֶיךָ יְהוָה וְעָלֵינוּ וְכָן יֵעֲשֶׂה בְּכָל הַיָּמִינוּ מְלָכֵנוּ.
- ✪ **אבינו מלכנו** - מנע מגפה מנחלתך - יכוון - שם קודש - (יְהוָה).
- ✪ **אבינו מלכנו** - קרע רוע גזר דינו וכו' - יכוון - (קָרַע שָׁמַיִן).
- ✪ **בספר** מזונות וכו' - יכוון השם הידוע - (דִּיקְרָנוּסָא).
- ✪ **בפסוק:** לעולם ה' דברך יניב בשמים, יכוון ניקוד ההו"י כזה - יְהוָה-יְהוָה.
- ✪ אמירת 'ברוך שמי' וקריאה לאור הלכנה הם תיקון לפגם הברית. (ש"ת מבשרת ציון)
- ✪ **בשעת הוצאת הס"ת יתפלל על בניו שיהיו זריזים לעבודת שמו יתברך.** (מועד לכל חי)
- ✪ **צריך האדם להתפלל תמיד אל ה' שיהיה זוכה הוא ובניו עד סוף כל הדורות לעסוק בתורה לשמה, ותהיה מקובלת תפילתו:**
יְהִי רַצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׂתַפְּנֵנוּ לְעִסְקַת פְּתוּחַ לְשֵׁם שְׁמַיִם, אֲנֹכִי וּבְנֵי, וּבְנֵי בְנֵי עַד סוֹף כָּל הַדּוֹרוֹת, וְיִקְוֶה בְּנוּ מִקְרָא שְׂתַנּוּב: לֹא יִמוּטוּ מִפֶּה וּמִפִּי וְרָעָה וּמִפִּי יִנְעַ וְרָעָה אֲמַר יְהוָה-הַמַּעֲשֶׂה יַעַר עוֹלָם, אֲמֵן סְלַח.
- ✪ (ספר 'קצת חיים' לרבנו הגדול רבי חיים פלאגי זצ"ל)
- ✪ ישתדל שיהיה לו עליה לתורה, ואפילו בדמים יקרים. (מ"ב תקפ"ד ח')

***

✪ בעל תוקע

- ✪ **בעל תוקע** הוא **ממזכיר הרבים**, ונחשב כרבים הצריכים לו.
- ✪ **התוקע** יזהר ביותר לעשות **תשובה** קודם ר"ה בכלל והתקיעות בפרט. ויזהר על המקווה מאוד, וביותר על טבילת עורא, ובמשך כל השנה. וילמד דיני התקיעות היטב, ויכוון הכוונות, כי יש מי שאומר שמעלתו עולה על מעלת הש"ץ, שהוא מוציא את הרבים ידי חובה, והש"ץ לא.
- ✪ **אם** מקבל שכר על התקיעות, **טוב** שיקנה **בזה איזה דבר מצווה**. (לקו"י ימים נוראים)
- ✪ **ובשני** סימן תקפ"א ס"ק י"א כתב: **ראוי** שיהיה הבעל תוקע בעל תשובה גמור, וראוי שילמד הכוונות.
- ✪ **ובסימן** תקפ"ה טע"ף קטן ג' כתב: ראוי ליתן לתוקע לצדיק והגון. **וצריך שידע לכוון להוציא את הציבור בתקיעתו.**
- ✪ **ראוי** שינהג התוקע **פרישות** וטהרה ג' ימים מכל דבר המביא לטומאה, קודם ר"ה. (מטה אפרים)
- ✪ **ראוי** שהתוקע ילמוד בספר 'פלא יועץ' - ערך 'ראש השנה' וכן ילמד ערך 'תוקע'.
- ✪ **מה** טוב אם התוקע ילמוד בתורת השני לוחות הברית מדרך רטוב ע"א ואילך, בענין כונות התקיעות. (מועד לכל חי - סימן יד)
- ✪ **התוקע** אומר תפילות ותחנונים לפני התקיעות, כדי שיתקבלו ברצון לפני שוכן מרומים.
- ✪ **התוקע** לא יתקע עד שיבקש רשות מהקהל לתקוע. (ש"ת הרשב"א ח"א ת"ז) ולכן אומרים 'ברשות מורי ורבותי'.
- ✪ **התוקע יכוון להוציא את כל** השומעים ידי חובה גם בברכות וגם בתקיעות. וטוב שיאמר כן בפיו בפירוש שמכוון להוציאם ידי חובה, ויעורר הציבור להתכוון לצאת ידי חובה.
- ✪ **ראוי** שישים התוקע לפניו את כוונות התקיעות בשעה שתוקע, **ויראה מה נפעל בשעה** ההיא בעולמות העליונים.
- ✪ **וכן** את כוונת הברכות, ועכ"פ הפשוטות המובאות בשו"ע, כי מוציא הוא את הרבים ידי חובתם, וצריכה הברכה להיות מושלמת.
- ✪ **ראוי** שיהיה לפניו בכתב גדול ובוטל בשעת התקיעות הסדר שהולך לתקוע, **תשר"ת, תש"ת, תר"ת**, כדי שלא יטעה ויתבלבל הלילה.
- ✪ **בשעה שפני התוקע מאדיימות** הוא נעשה נאה, ומתקבלים תקיעותיו למעלה. (שער הכוונות)

***

✪ תקיעת שופר וברכתה

- ✪ **שורש** מצוות שופר - הוא - קבלת עול מלכות שמים עלינו. ושיעלה זיכרונו לפניו לטובה.
- ✪ (עין ר"ה ט"ז ע"א. ובריטב"א שם. וכן ש"ת מן השמים)
- ✪ **"א"ר** חנינא ב"ר יצחק: כל ימות השנה ישראל נאחזים בעבירות ומסתבכין בצרות, ובראש השנה הן נוטלין שופר ותוקעין בו וזוכרים לפני הקב"ה, והוא מוחל להם, וסופן ליגאל בקרנו של איל, שנאמר: וה' אלוקים בשופר יתקעו.
- ✪ (מדרש רבה בראשית פרשה נ"ז פסקה ט')

- ✪ **"ובחדש** השביעי באחד לחדש". ר' יהודה בר נחמן בשם ר"ל פתח: "עלה אלהים בתרועה ה' בקול שופר". בשעה שהקדוש ברוך הוא עולה ויושב על כסא דין, בדין הוא עולה דכתיב עלה אלהים בתרועה. ובשעה שישראל נוטלין שופר ותוקעין, הקדוש ב"ה עומד מכסא דין ויושב על כסא רחמים, דכתיב: "ה' בקול שופר", ומתמלא עליהם רחמים, והופך להם מדת הדין למדת רחמים. ואימתי? בחדש השביעי.
- ✪ **צריך כל אדם** להשתדל לדעת סוד התקיעה להיות מיועני תרועה ולא משומעי תרועה. (חמדת ימים)
- ✪ **בגמרא** ר"ה כ"ז, הושוותה תקיעת שופר לכניסת כהן גדול לפניו, ולזיכרון קאתי. (החיד"א בברכ"י)
- ✪ ועיין "אור ישראל" לרבי ישראל מסלנט מכתב ז'.
- ✪ **והחכם** עיניו בראשו לסדר עצמו כהוגן בטהרה נכונה לקראת היכנסו לקודש הקודשים.
- ✪ **אומרים** דרשה קודם התקיעות כדי לעורר הקהל לשוב בתשובה, ומפורסמת דרשת המוסר של רבינו הרש"ש בזה, ויש נוהגים לקרותה לקהל (פלא יועץ ר"ה). ויעוררו ג"כ על הצניעות והמכשירים האסורים. **והשומע בחשק - נמחלים עוונותיו.**
- ✪ **ואומרים קדיש** אחר הדרשה, ומעלת קדיש זה הוא לאין שיעור, ומסוגל מאוד לכפרת עוונות. (שם)
- ✪ **יאמרו** סדר ע"ת שערי רצון וכו' בהכנעה רבה, כי ההכנעה הוא עיקר גדול לכפרה ולקיבול תפילות. (שם)
- ✪ **יאמרו** ז' פעמים מזמור למנצח לפני קורח מזמור. והטעם - לפי שיש בו **תקפ"ז** תיבות כמניין **שופר** ע"ה.
- ✪ **ע"י השופר** הקב"ה מתהפך לרחמים, ואינו כועס בכל הימים הללו. (יערות דבש)
- ✪ **וראוי להתעורר בתשובה, לקרוא אל ה' במחשבה טהורה וזוכה בזמן זה.**
- ✪ וע"י יללת השופר יזכור לנו הקב"ה יללת שרה אימנו, על עקידת יצחק בנה, **ויכפר לנו**. (אבודרהם)
- ✪ **וכן האדם ילל לפני בוראו על עוונותיו, וזה בעת תקיעת שופר.**
- ✪ **מיות** תקיעת שופר ב"ה היא הגורמת לכל המצות של כל **השנה**. (תפארת שלמה - על מועדים - לשמיני עצרת)
- ✪ **מיות** תקיעת שופר היא **סגולה** להביא את האדם לבחי' השמייעה, ולקבל עליו עול התורה ומלכות שמים.
- ✪ (תפארת שלמה - על מועדים - לשמיני עצרת)
- ✪ **ביום** א' דראש השנה יש לקרוא את פרשת העקידה כל הקהל לפני התקיעות.
- ✪ **נוהגים להתזודות** בן סדר לסדר, בין תשר"ת לתש"ת, ובין תש"ת לתר"ת, בהרהור הלב בלבד, במחשבה ולא בפה, וזו העת המסוגלת ביותר לתשובה, והתשובה עולה למעלה בהתחברות קול השופר. (שער הכוונות)
- ✪ **ויכסה** השופר בין סדר לסדר. (כף החיים סי' תקפ"ה ס"ק י"ד)
- ✪ **ואשרי** אנוש יעשה זאת להתעורר בבכי בעת הוידוי הזה בשעת תקיעת שופר, והיא הוראה עצומה על נשמתו אשר היא נפש יפה ויקרה ומתוקנת. (חמדת ימים)
- ✪ **בשמייעת** קול השופר נזכור יום הדין וחרדתו, וקיבוץ נידחי ישראל, ויום תחיית המתים.
- ✪ **עיקר** המצווה בשמייעה, ואם תקע ולא שמע, לא יצא ידי חובה. (מאור ישראל ג')
- ✪ **יזהר** לתקוע במקום נקי, ובגוף נקי.
- ✪ **מקומות** המשמשים כל השנה למקומות תועבה ופריצות והוללות או כפירה, אין לשוכרם לצורך תפילות ותקיעת שופר. והעושים כן - יצא שכרם בהפסדם. (עין אור"מ אור"ח סימן ל"א, וסם הוסיף שאין תפילתם נשמעת. ועיין עוד שו"ת צ"ח אליעזר חלק י"ב, סימן ט"ז.)
- ✪ **תוקעים** אצל הבימה כדי להזכיר את זכות קבלת התורה, ומעמד הר סיני. ורק אחר תקיעות דמיושב מחזירין את הספר תורה למקומו.
- ✪ **השופר** מכוסה, ומתגלה רק בזמן התקיעות, אבל בשעת הברכה יאחזנו ביד ימינו תחת הכיסוי.
- ✪ (חוו"ע ע"מ קכ"ב. בא"ח ש"א, נעבים ט"ז. הליכות עולם ח"ב, פ"ד נעבים אות ח')
- ✪ **ומכסין** השופר זכר לאברהם אבינו שכיסה את יצחק בזמן שבנה המזבחה. (באר היטב) **וכדי** שלא יתאחז השטן בשופר. (ליקוטי מהר"ח)

✪ **התקיעות והברכות בעמידה** - לחזן, מפני כבוד הציבור וכבוד המצווה. ולדעת הספרדים אומרים שהחינו רק ביום הראשון בלבד. ולשומעים הברכות בעמידה, והתקיעות מיושב, כדי לערבב את השטן. ויש שנהגו לישב ג"כ בברכות (בן איש חי).
✪ **מברך - לשמוע קול שופר**, כי המצווה לשמוע ולא להשמיע או לתקוע.

✪ **בשעת תקיעת שופר**, בשעה שקולו מחזיק ברכה, ברכת השופר, יתעוררו את עצמם בבכיה רבה, וביותר **בעניית אמן אחר הברכה, שבעת היא ייקצב קצבת הפרנסה וכל השפע לכל השנה כולה.** (שער המל ש"ג פ"ד)

✪ **חובה לשמוע קול השופר** מתחילת התקיעה ועד הסוף, ואם שמע רק אמצעיתו כי חלם או חשב במשהו אחר, לא יצא ידי חובה כלל. וגם אם התקיעה ארוכה מאוד, יש לשמוע את כולה. **וראוי שיידע באיזה תקיעה אוחזים.**

✪ צריך להתכוון לצאת ידי חובת התקיעות והברכות.
✪ **יש לכוון ג"כ לצאת ידי חובת המצווה מדאורייתא**, אם מיושב, אם מעומד, כי יש בזה מחלוקת הפוסקים.
✪ כל החומרות של יום א' עושין ג"כ ביום ב'. חוץ מתקיעות דרש"י.
✪ יש המתחסדים לתקוע בביתם **כשיטת רש"י**. היינו: שהשברים קצרים ביותר. וזה רק ביום א' דר"ה.

☪ ☪ ☪

✪ **מדיני התקיעות וטעויות**

✪ **יש להדר לתקוע בשופר ג' טפחים.**

✪ **ויאחזנו באמצעו** - כדי שיראה טפה לכאן ולכאן. **ויתעורר לתשובה.**

✪ **לכתחילה:** שופר שתוקעין בו יהיה של **איל** - לזכר עקדת

יצחק. **וכפוף** - בכדי שיכפפו ליבם למקום. -

מ"ג חודש ויום אחד ומעלה, נקרא איל. (כה"ח תקפ"ז ב')

✪ **לרמוז** - שצריך לעשות תשובה בעודו ב'תוקף' החומר,

ולכן **'שופר'** מספר **'תוקף'**. וגם לרמוז לבעל

תשובה - שיהיה ליבו נכנע **וכפוף**. (בא"ח שנה א', פרשת נעבים)

✪ **יזהר שלא יהיה השופר פגום במקום הנחת הפה**, אפילו

פגימה כל דהו, ויתקנו קודם ר"ה. (שם)

✪ **התקיעה בצד ימין**, דכתיב: "זהשטן עומד על ימינו

לשטנו". וכן יש להחזיק **השופר ביד ימין**, ב"ד

פרקי אצבעותי, וזוה מגביר הרחמים.

✪ וטוב שיהיה **פי השופר למעלה** ולא לצדדים. (משניב תקפ"ה ס"ק ט')

✪ וכן **יגביה את פי השופר למעלה ע"י הַשָּׁיָה**, ע"ש הפסוק:

"עלה אלוקים בתרועה".

(תקפ"ה. פרמ"ג א"א, סק"ה. וברוקח את ר"א. ובשעה"צ ב')

✪ (ושמעתי שמינה ד' אצבעות יד שמאלו סמוך לפה על השופר).

✪ **כל הקולות כשרים בשופר**, דק עבה וכדו'. (שו"ע) אבל צריך

שיהיה הקול הטבעי של השופר, אבל קול חריג כמו

צפצוף בעלמא, לא מהני. (חזו"ע עמ' קנ"ב)

✪ **מי שספק לו אם יצא ידי חובה של התקיעות**, חייב לחזור

ולשמוע 30 קול ובלי ברכה.

✪ **שברים עושים בנשימה אחת**, ואם עשה בב' נשימות לא יצא

ידי חובה כלל, אף לא בדיעבד.

✪ **שברים ותרועה בתקיעות דמיושב עושין בנשימה אחת.**

ומ"מ יפסיק בינתיים מעט פחות מכדי נשימה.

ובתקיעות דמעומד (של החזן) עושים **בשתי נשימות**.

(ויש מבני התורה המדקדקים שנהגים כהחז"א בתקיעות דמעומד - בלחש

- להריע מתוך השבר. ולהבנת הענין עיין בציון זה במשניב מהזרות ידרשו. ובחזרה

שתי נשימות. וזוה יוצאים ידי כל הדעות) (עיין משניב סימן תקי"ג, ס"ק י"ח, י"ט, כ').

✪ **מי שאינו יכול לתקוע** א"כ יפסיק יותר מכדי נשימה בין

שברים לתרועה, אסור לו לתקוע. (מס"א)

✪ תש"ת ותר"ת אין עושין בנשימה אחת.

✪ **לדעת הג"ר מאיר** מאוזן שלישיא ב"אור תורה": כל שנייה

כוללת ג' טרומיטין, ולפי זה יש להאריך בתקיעה

דתשר"ת 6 שניות, ובשברים - כל שבר פחות מכדי שנייה. ובתרועה

לא פחות מ-3 שניות. ובמקור נאמן כתב הרב שזה **לחומר**.

✪ **ובקיצור הלכות המועדים** כתב: שזמן התקיעה דתשר"ת הוא

לא פחות מארבע שניות.

✪ **ובספר נר ציון** כתב: ש"ע"פ המדידה נמצא דג' כוחות הוא כשליש שנייה, ונמצא דט' כוחות הוא כשיעור שנייה עד שנייה ורבע. **וממילא** - שיעור התקיעה דתשר"ת שבו אין לפחות מ"ח כוחות, יהיה לפחות שתיים וחצי שניות. וזה המינימום ובריוק.

✪ **ולמעשה** צריך לעשות יותר.

✪ **טעה בתשר"ת** - בשברים תרועה, כגון שהיפך הסדר חוזר

לשברים תרועה, ותקיעה ראשונה לא הפסיד.

✪ **ואם הוסיף אחרי הש"ר קול שבר**, הפסיד גם תקיעה ראשונה.

והיינו כשהתכוון לעשות קול שבר, אבל אם נתכוון לעשות

תקיעה ונפסק קולו - לא הפסיד כלום, וחוזר רק על תקיעה אחרונה.

✪ **טעה והריע בתש"ת**, או עשה שברים בתר"ת, הפסיד גם

תקיעה ראשונה.

✪ **ע"פ סודן של דברים**, אין להחסיר שום קול מהמאה קולות.

(כה"ח תקי"ז אות נ')

✪ **יש להזהיר ולהיזהר שאין לדבר בין תקיעות דמיושב**

לתקיעות דמעומד - בכלל, בין התוקע ובין הציבור.

✪ **ואם שח**, אינו חוזר לכרך. **וגוערין במי ששח**. (ספר המנהגות)

☪ ☪ ☪

✪ **כוונות בתקיעות**

✪ **ראוי שיהיה הבעל תוקע יודע** ויכוון הכוונות של התקיעות והברכות,

ע"ד הפשט וע"ד הסוד, ויבחר לו דרך קצרה, וילמד את כללות

העניין כי רבו ועמקו סודותיה. (משניב תקפ"א ס"ק י"א, מס"א ועוד)

✪ **צריך התוקע לכוון להעלות הקול ולקשרו לכל העולמות ולרום**

המעלות, בכל כוונת הלב והנפש, בלא שיתירידו מחשבות זרות. (הרמ"ק)

✪ **עיקר הכוונה בתקיעות: לשם קיום מצוות הבורא יתברך**

שציוונו ע"ב, וכוונה זו היא לעיבובא, וחייב לכוון

ולתהוות לזה. "רחמנא אמר תקעו".

ועיין שד"ח מערכת ר"ה סימן ב', אות כ"ה, מה שהוסיף: שאי אפשר שידחה

"הסניף" את "עיקר" המצווה.

✪ **כ"י הגדלת על כל שמך** - אמרתך" (תהלים קל"ח). פירושו: "על כל

שמות" הקודש שיש לכוון - "אמרתך! הגדלת את אמרתך" -

שמקיים אמרתך, "שאמרת ונעשה רצונך". (בסם הרבי רבי ברוך ממעיבו זע"א)

✪ **"לך ואמור ארבע ולא חמשה"** כך אמר הרבי המהר"י מריזון זע"א

לבעל מקרא אחד. וכוונתו: שיתמשך מקול קריאתו רחמים

וחסדים מרובים ע"י שם בן ארבע אותיות (הוי"ה), ולא ח"ו דין - הנרמז ע"י שם

בם חמש אותיות (אלקים)...

✪ **עשרה טעמים** נאמרו לתקיעת שופר מרבי סעדיה גאון, והובא

באבודרהם - סדר תפילת ר"ה. **וטוב לכוון בהם:**

א' - שהיום הייתה תחילת הבריאה, **וממליכים המלך ע"י קול השופר.**

ב' - ר"ה הוא ראשון לעשרת ימי תשובה, **והשופר מעורר אותנו לשוב.**

ג' - להזכיר מעמד הר סיני, ששם היה קול השופר הולך וחזק מאוד, ונקבל על

עצמנו **נעשה ונשמע** כאבותינו.

ד' - להזכירנו **דברי הנביאים** שנמשלו בתקיעת שופר.

ה' - להזכירנו **חורבן בית המקדש**, וקול תרועת מלחמת האויבים. ונבקש על

בנין בית המקדש.

ו' - להזכיר לנו **עקדת יצחק**.

ז' - **שניא ונחרד** ונשבר עצמנו לפני הבורא.

ח' - להזכיר **יום הדין הגדול**, ולירא ממנו.

ט' - להזכירנו **קיבוץ נידחי ישראל**, ולהתאוות אליו, שנאמר בו: "והיה ביום

ההוא יתקע בשופר גדול".

י' - להזכירנו **תחיית המתים**, ולהאמין בה.

✪ טוב ליומר בפירוש שהוא מקיים **מצוות עשה מדאורייתא**

לשמוע קול שופר: במעשה, בדיבור, במחשבה,

בכוונה וברעותא דליבא. ועי"ז ישיג **חמישה חלקים לנשמתו, שהם**

הנר"ן ח"י.

✪ **המעשה** - עצם קיום מצוות תקיעת שופר. **הדיבור** - הוא הברכה על

המצווה, או אמירת לשם ייחוד. **הכוונה** - שיכוון לצאת ידי

חובה לשם מצווה. **המחשבה** - שיכוון לשם שמים בלבד. **הרעותא דליבא**

- שישמח מאוד ויתלהב ליבו בקיום המצווה, ובפרט במצווה נדירה שבאה פעם

בשנה. (שופר בציון)

✪ כידוע על פי הסוד, **כל הכוונות של השופר - זה לחזק את**

הטוב, ולכפות את הרע. (מורינו הרב ניסים פרוץ זצוק"ל)

הסדרים כנגד האבות הקדושים: **תשר"ת - אברהם. תש"ת - יצחק. תר"ת - יעקב.** (שם)

וכן התקיעות עצמם:

תקיעה - אברהם. שברים - יצחק. תרועה - יעקב. (שם)

ע"י השופר מבטלים את כל שורשי הרע, שהם - התאוה והגאוה והכעס. (שם)

ע"י התפילות והשופרות יורד לתוך הגוף ונשמה של האדם, זכות אבות ומלכות שמים, וכל השנה החדשה, וכל הטובה וכוחות הקדושה לעבודת ה', עבור מה שהקב"ה רוצה לחדש בעולמו בשנה הבאה. (שם)

ומזה תלמד - כמה צריך להתאמץ בתפילה והתקיעות **בכוונה ראייה ובמחשבות קדושות וכו', ולא להתייחס או להישבר באמצע ח"ו.**

תקיעה ראשונה יכוון להמשיך שמחה וטובה. ובשברים - תרועה יכוון לבטל צער וייסורים. ובתקיעה אחרונה יכוון להמשיך שוב פעם שמחה וטובה.

התרועה פועלת קירוב להקב"ה. ומשברת החומות. ומעוררת את הרחמים.

תשר"ת הוא בחב"ד = כלי השכל, ההחלטה. תש"ת הוא בחג"ת - באיזה אופן להעניק? בחסד? בגבורה? או בתפארת? תר"ת הרי הוא בנה"י - שלב הביצוע. ועיין בספר דרך נפש עמ' 82.

בשעת התקיעות יכוון על העקידה שהיה עקידת ידעם ורגלים, וככה יהיה לו עקידת היצר הרע ידעו ורגליו, ויכוון בעצמו כאילו עוקד עשרה אסורים, ויתחרט ממעשה ידעו הן בגזל הן משליחות יד שיש בו חסרון כיס, וכן בהגל אשר הלך בעצת רשעים, ויהיו עיניו ולבו נשואות לשמים על שני סרסורי דעבירה וישבו מהם. (מועד לכל חי סימן י"ד)

יש לכוון בשעת התקיעות למסור את נפשנו למען שמן יתברך. ומקבלים עלינו באהבה כל מה שיגזור עלינו. (מכתב מאלהו ח"ב)

האותיות הקודמות ל"שופר" המה "קרע", והקודמין ל"כסה" - המה "דין". לרמוז: שע"י השופר יקרע הגזר דין. (המהר"ם מריז"א זע"א)

בכל כח מן התקיעות 9 טרומיטין.

בתקיעות דמיושב יש 30 קול, כפול 9 = ר"ע (270) טרומיטין - יכוון לבטל על ידם את יצר הרע של עבודה זרה, וגאוה וכעס ושבירת כלים בחמתו.

בתקיעות לחש דמוסף יש 30 קול, כפול 9 = ר"ע (270) טרומיטין - יכוון לבטל על ידם את יצר הרע של גילוי עריות. ואת אשר תר אחרי לבבו ואחרי עיניו, תרי סרסורי דעבירה.

ובחזרת הש"ץ של מוסף יש 30 קול, כפול 9 = ר"ע (270) טרומיטין - יכוון לבטל על ידם את יצר הרע של שפיכות דמים, הכולל הלבנת פנים. ומה מאד יתאונן אדם חי על כמה דם נפשות אביונים אשר נלכדו בעונותיו ואף אשר המית את בניו כנודע.

בקדיש התקבל יש 10 קול, ובהם תכוון לבטל יצר הרע של לשון הרע. (שער הכוונות)

סך הטרומיטין של 100 קולות - הם - תת"ק. ובוה תכוון אל שם שד"י במילואו: שייץ יוד' דל"ת - הוא בגימטריא תתי"ד, ועוד תכוון שם אלוקים פשוט - בגימטריא פ"ו, יחד תת"ק. ויכוון בזה לשדר כוחות הדין של אלוקים ע"י שם שדי במילואו. (שם)

בתקיעות דמיושב יכוון ג"כ לבטל השחתת זרע.

(משנת חסידים)

ועוד תכוון - סך הטרומיטין של 10 פעמים תשר"ת, גימטריא - ש"ס, שהוא שטף עם הכולל, ובוה יכוון לבטל כח המקטרג.

וסך הטרומיטין של 10 פעמים תש"ת, גימטריא - ר"ע, ובוה תכוון לבטל את כח היצר הרע הנקרא ר"ע, הממונה על מצוות לא תעשה, שהם דינים תקיפים.

וסך הטרומיטין של 10 פעמים תר"ת, גימטריא ר"ע, ובוה תכוון לבטל את כח היצר הרע הנקרא ר"ע, המבטל מצוות עשה, והוא דינא רפיא.

100 קולות באו כדי לבטל 100 פעיות שפעתה אם סיסרא. (הערוך בשם הירושלמי) ובספר יד אהרן הביא שמועה בשם רבנו שמואל אבהב ז"ל, שזה כנגד 100 פעיות שפועה היולדת.

ועליהם עוד תרועה גדולה, יחד מאה 101 קולות, כמניין מיכאל, וכדי לערבב השטן שלא יקטרג על שהולכים לאכול. וכדי לעורר הקהל שלא ישליכו אחרי גוים את קול השופר המעורר.

(ושמעתי ששיעור תרועה גדולה - לפחות 30 טרומיטין)

סוד 100 קולות הוא - הוי"ה במילוי (העולה ש"ג, ומילואה ו"ד, י, א"ו, י) העולה ל"ז, ס"ה 100.

"התקיעה האחרונה, תקיעה תקע יה, כיום הוא יתקע בשופר גדול [ישעיה כ"ז, י"ג]. באופן שיש לנו שתי תקיעות הראשונה והאחרונה, הראשונה רומזת על גלות ירושלים התחלת וראשית הפורענות והייסורים שבאו עלינו מאז ועד עתה, והאחרונה על אות אחרית וסוף גלותנו וקבוץ גלויותנו ברום המעלות". (עלי"ח - ראש השנה דף ח' א')

התקיעה האחרונה מורה לאורו של משיח שהוא אור תנו של יוד שמופיע במדת חכמה שהוא אור בחינת כתר עליון ממש. (פרי עיני - ראש השנה - אות י"ח)

ויכוון להמשיך קולו ואורו בקרוב.

בסיום התקיעות דמיושב - אומרים "אשרי העם יודעי תרועה" וגו', ויכוון - אשרי העם שיודעים לפתות את בוראם ע"י תרועה, שעומד מכסא דין ויושב על כסא רחמים. (מדרש) והעיקר הוא ע"י זה שמעביר על מידותיו, אז הקב"ה מעביר לו כל פשעיו.

ע"י תקיעת שופר נמשך "אור חדש עליון" מבחינה עליונה יותר שבמדרגת ה"חכמה על"אה". (אגרת הקודש אות י"ד)

תפילת מוסף

יש להתאמץ בבכיה ובכוונה שלימה במוסף הנשגב והנורא. (החיד"ר במורה באצבע)

בתפילת מוסף יעמידו אדם הכי גדול בזקנה ביראה ובתורה. כי הוא מכפר בעד כל הקהל כולו, והוא ככהן גדול.

גזר הדין על כל הקורות באותה שנה הוא בתפילת מוסף, ועל כן - יכין עצמו בהתעוררות והתרגשות וכוונה גדולה. (שופר בציון, ועיין שם עמ' רס"ה)

יזהר מאוד בתפילת המוסף, כי תפילה זו נשמעת בשמים. (ירושלמי)

"מלפניך משפטי יצא" - זהו תקיעות היום במוסף. (שם)

בתקיעות של תפילת מוסף נכנסים אנחנו לפני ולפנים, לקודש הקודשים הטהור והנורא. ואז גם נידונים בפרטות. בתקיעות של תפילת מוסף יש לעמוד גם בחזרה, לפי שאנו כבעלי דין שרינם בעמידה.

ועוד שהם עיקר התקיעות. (שו"ת הרי"ב"ז)

ובשעת רצון זו - יש להרבות בתחנונים שניצל מכל צרה ובפרט מיצר הרע, ולהתחנן שהרחוקים יחזרו בתשובה, והחולים יתרפאו, וכן על כל צרה, שמי שנמצא בה, יבטל מעליו הגזירה ויצא לרווחה, ומאפילה לאורה.

ובעיקר לאקמא שכינתא מעפרא ושיבוא המשיח בבי"א.

בתיבת א"יה שבכתר, יכוון ר"ת אהבה, ייראה, התרדבות, והם הדברים הצריכים לעבודת ה'.

וכן יבקש בהרהור אחד משלושה דברים - עושר מופלג לעבודתו, בנים צדיקים וחכמים, השגת רוח הקודש. (פרי עץ חיים)

באמירת 'אתה בחרתנו' - יתלהב כנ"ל בתפילת שחרית.

במוסף - קודם 'אלוקינו ואלוקי אבותינו מפני חטאינו גלינו מארצנו' וכו', יאמר הסמך התפילה שתיקן החיד"א זיע"א בספרו כף אחת סימן ז', ויועיל מאוד לכפרת העוונות. והובא להלן:

תפלה לומר במוסף ראש השנה היום הכפורים בעת אמירת שליח עבור ומפני חטאינו. והיא תפלה קדומה. אמנם אנכי תקנתי הלשון וישבתיה על מכונה לפי קוצר דעתי בתוספת נפך בסי"ד: (ספר עבודת הקודש - כף אחת - ז')

רבונו של עולם. בושנו מאד ונמס לבנו על אשר פגמנו באות ברית קדש ככמה מיני פגם. ובפרט כמה מיני קרי וטפות ירע לבשלה שיצאו ממני ומכל ישראל בכלל ובפרט שלא במקום מצוה. באונס וברצון. בגלגול זה וגלגולים אחרים. וגם נשמות עשוקות בקליפות הנפוצות בארבע כנפות הארץ. ונשמות ערטיקאות הפזורות בין הגוים ועל ידי זה נתארץ גלויותנו ושמם מקדשנו וגלה יקרנו. ובכן במירדות נפש ותקרה גמורה באנו לבקש רחמים וסליחות. ויהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלקי אבותינו, אב הרחמן. שתרחם עלינו העניים והאביונים. מרים ונאנחים. ועתה יגדל כא כח ה' ותפליט הקליפות כל הניצוצות הקדושות וטפות קרי וירע לבשלה שיצאו ממני ומכל ישראל. בגלגול זה וגלגולים אחרים. ותחזור לקבצם בקדושה שנית והיו למאורות בכח שם הקדוש ב"ש (יכוון שיוצא מפסוק (ישעי' מ"א) בורועו יקבץ טלאים, ופסוק (תהלים צ"א י"ד) כי בי חשק ואפלטנה, והוא גימטריא אהיה). ושם הקדוש חביו היוצא מפסוק (איוב כ" ט"ח) חיל בלע ויקראנו מבטנו יורישנו אל. ותקרב פונונו מבין הגוים ונפוצותינו פנט מירפתי ארץ. וקנס גנו מקרא שכתוב (ברים ל' ג') ושם ה' אלוקיך את שבותך ורחמך ושב וקבצך מכל העמים אשר הפיצך ה' אלוקיך שמה. ותגאלנו גאולת עולם. עשה למען שמוך עשה למען ימיןך עשה למען תורתך עשה למען קדושתך. עשה למען אברהם יצחק יעקב משה אהרן יוסף דוד החתומים ונאחזים במדות העליונות הגדולה והגבוהה

והתפארת והנצה וההודו יסוד ומלכות. ותתקן אשר פגמנו. ותיחד אשר הפרדנו. ותלקט אשר פזרנו. וברחמיך הרבים תשמרנו מפל רע מעתה ועד עולם. ותשפיע עלינו שפע קדושה וטהרה לעבודך באמת אנו וזרענו וזרע זרענו. רחום חנון שומר תומך מציל ישר פודה (יכוון בר"ת שהוא רחש תמיץ שם קדוש). חוס ורחם עלינו וקבל תפלתינו. פדכתיב (תהלים נ"א י"ט) לב נשבר ונרפה אלהים לא תבזה. וכתוב (ס"ב כ"ב כ"ה) פי לא בזה ולא שקץ עגנות עני ולא הסתיר פניו ממנו וישועו אליו שמוע. יהיו לרצונו אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי.

כשאומר: **"אבינו מלכנו אלוקינו"** - יכוון כנגד **כתר הכמה בינה**, להמשיך מהם אור לשכינה. (הרמ"ק)
"וקרב פזורינו" - יכוון לכלול גם על כל ניצוצי קרי שיצאו ממנו לבטלה, שישבו אל מקומם בקדושה, ויכופר לו.
"עלינו לשבח" - אין כמוהו שבה נורא המבטל והמסבך המקטרגים והממשיכים, וראוי מאוד לכוון בו. (הרמ"ק)

ובאמירתו **יכוון לקבל על עצמו עול מלכות שמים**.
 וגם יכוון בו אל שם מ"ב הרמוז בינא בכח'.
 ויאמרנו **בשמחה עצומה והתלהבות, וימחלו לו עוונותינו**.
 וצריך לאומרו **בעמידה, ובעטיפת הראש בטלית**.

באמירת **"הוא אלוקינו ואין עוד אחר"**, יכוון מאוד, והוא סגולה שיתקבלו תפילותיו כל השנה.
 כשהחזן אומר עלינו לשבח, בבואו לומר **"הוא אלהינו ואין עוד אחר"** כתוב שם ע"פ קבלת ר"א רוקח ז"ל לומר נוסח זה:
מגדל עוז שם ה' בו ירוץ עדיק ונשגב. ואחר כך יאמר:
ריבונו של עולם מיום שחרב בית המקדש אין לנו במה לכפר, לא קרבן ולא בגדי כהונה, ולא מנחה ולא מזבח, רק שמך הגדול עומד לנו. ויהי רצון שתהא שעה זו עת רצון ליכנס תפילתי למרום בהזכיר י"ג מדותיך ה' ה' א-ל רחום וחנון וכו'.

ואחר כך יאמר: **אנא בכה גדולת ימינך בו**. וכן ביום הכפורים יעשה כסדר הזה. והיא **סגולה נפלאה לקבול תפלות**. (חמדת ימים)

"מהרה בתפארת עיון" - ס"ת כה"ת - וסגולתו להינצל מאדם רע כל השנה, ונגע לא יקרב באהולו. (פרי עץ חיים)
 כשאומר **"היום הרת עולם"**, יחדר ויודעו עד עמקי נפשו, כי היום דנים אותו ואת בני ביתו על כל מעשיו בגלגול זה ובגלגולים שקדמו לו. והיום הזה כל העולם עומד בסכנה. (כד הקמח)
 ואומרים אותו ג' פעמים כנגד ג' ספרים שנפתחים. (הרוקח)
 ואומרים אותו סמוך לתקיעה, כיוון שאדם צריך לטבר עצמו רוחו ונשמתו בזמן התקיעה. (סדר היום)

ויש סודות נעלים ונעלמים בתפילה זו. ויתחנן לפני ה' שיתמלא עלינו ברחמים, ויזכרנו לחיים טובים.
 באומר: **"זבירות בו יפקדו"**, יהרהר בתשובה ויתחרט על עוונותיו, כי בשעה זו דנים אותו. (שופר בציון)

עשרה פסוקים במלכויות, זכרונות ושופרות, כנגד א' - עשרה הילולים. ב' - עשרת הברות. ג' - עשרה מאמרות. ד' - עשרה וידוים. ה' - עשרת ימי תשובה. ו' - וכנגד 7 כבשים ופר ואיל ושעיר. (בבל, יהושלמי, ופסיקתא)

בברכת כהנים טוב לכוון בשמות הקודש היצאים מהם:
(אנקת"ם) - מקבל התפילות. **(פסת"ם)** - מזון. **(פספס"ם)** - בגד וכלים. **(דיונטי"ם)** - נסים ונפלאות. (הרמ"ק)

גם יכוון ש"ז תבות כנגד ש"ז פרקי אצבעותיו עם שורש כף היר. **וימנה אותם**.

סיום התפילה

אמירת **"עלינו לשבח"**: יזהר מאוד באמירת עלינו לשבח, ועייז הקב"ה וכל פמליא של מעלה מקשיבים לתפילתו. וז"ל המשנה ברורה, סימן קל"ב, ס"ק ח': עלינו לשבח צריך לאומרו באימה ויראה, בכוונה, בעומד ובשמחה, כי כל צבא השמים שומעים, והקב"ה עומד עם פמליא של מעלה, וכולם עונים ואומרים: אשרי העם שכבה לו, אשרי העם שה' אלוהיו. וכתב הכל בו, סימן ט"ז: ועיקרו תיקנו יהושע בו נוה, ושבו תיקנו רבן יוחנן בן זבאי ע"ה.
 וכשאומר: **מְהֵרָה תְּתַפְאֵרְתָּ עִמָּנוּ**, יכוון סופי תיבות שם הקדוש **(כה"ת)**, והוא **סגולה להינצל מאדם רע כל השנה**.

תוקעין תרועה גדולה לפני עלינו לשבח ואחר ברכו, וזוהו משלימין מנין 101 קולות כמניין **מיכאל**. וכדי לערבב את השטן בחושבו שהגיע זמן הגאולה. וגם כדי לעורר את הקהל והלכבות לפני שהולכים לביתם שלא ישכחו וישליכו ח"ו אחרי גוים את עניני השופר, כי בא לעורר ולהקיץ נרדמים משנתם.

בסיום התרועה יאמר הבקשה המובאת בסידורים.

בראש השנה יהיה משמח ואומר אחרי תפלת שחרית: **כל מה דעביד רחמנא לטב עביד, ויגם זו לטובה. כל מה שעושה הוא יתברך הוי לטובה, וזוהו יהיה נהפך באמת לטובה**.

(חכמת שלמה אורח חיים הלכות ראש השנה סימן תקפ"ג טע"א א')
 יזכור לקרוא אחר התפילה סדר הקריאה של הבריאה ביום השישי, בספר בראשית. כנהוג לקרוא את פרשת הבריאה מיום כ"ה באלול. לא יצא במהירות מבית הכנסת, אלא א"כ לדבר מצווה. יברכו איש את רעהו בברכת שנה טובה וכו' כמו בלילה.

סדר היום והסעודה

ילך לביתו שש ושמח, וישים בטחונו בה' יתברך שיוציא לאור משפטו לטובה וברכה לחיים טובים וכו'.

ישמח וישודר, אבל לא יסיר מעליו חרדת הדין, ויגילו ברעדו. ולא יקל ראשו ח"ו בשופ פרט. (שי"ע)

גם ישמח שזכה לקיים מצוות שופר מדאורייתא שמודמנת אחת לשנה. יעשה הקידוש והסעודה קודם חצות, כדי שלא יחשב כאילו התענה. יש נהגים לעשות סדר הסימנים של הלילה גם בסעודת היום לסימן טוב, ואפשר לעשות רק חלק, רק שישמח ויעשה דברים לסימן טוב לכל השנה, ולא יכעס כלל. (בן איש חי)

ישתדל לקבל ברכה ברה"מ מאביו ואימו ורבנו. (החיד"א)
 ואין לבקר קרובים ברה"מ, וכ"ש שלא טייל.

ישתדל שלא לישון ביום ר"ה כלל, **כדי שלא יישן מזלו**. ובעיקר יעסוק בתורה ויקרא התהלים, וח"ו מלהתבטל בליצנות ופיצוחים או קריאת עיתונים ח"ו, כי קדוש היום לאלוקינו.

ואם אינו יכול שלא לישון, אז יישן אחר חצות, כי לפי רבנו האר"י עיקר הקפידא הוא עד חצות. ודין זה הוא על כל בני הבית.

והחיד"א (מורה באצבע רס"ג) כתב:

שבדורינו שאנו מלאים חטאות, יש להתגבר ולא לישון, אלא לעסוק בתורה.

מנחה ומנהג התשליך

יתעורר ליבו בתפילת המנחה, כי בו נענע אליהו הנביא, ושעת רצון היא.

נכון מאד ליהדר לומר קודם כל ג' תפלות הודאת יהיה רצון המבואר בירושלמי בפרק 'תפלת השחר', דהיינו: במנחה - **מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְהוָה - לְהֵיטֵב וְלֹא לְהֵיטֵב אֲבוֹתֵינוּ, שְׂפָשֵׁם שְׂוִיבְתָנִי לְרָאוֹת בְּשֶׁחֲמָה בְּמִזְרַח כֶּף זְבִיתִי לְרָאוֹתָהּ בְּמַעְרָב**.

(ביאור הלכה סימן א' ד"ה שיהא הוא)
 שעת התשליך היא השעה שבה הלכו אברהם ויצחק לעקידה במסירות נפש עצומה.

סוד התשליך גבוה, ויזהר בו, ודווקא ביום א' ואפילו אם חל בשבת, וזמנו חצי שעה קודם השקיעה.

והוא זכר לעקידה, שהשטן דימה עצמו כנהר. וגם שאנו שופכים דמינו כמים ונכנעים. וגם לסימן טוב שתימשך השנה ותצלח. וזכר לאדם הראשון שישב במי גיחון לכפר על עוונות. וגם שהנהר מטהר ומזכך.

וזכר לעורא הסופר שאסף היום הזה את העם לפני שער המים, וקרא בפניהם התורה. על פי הזוהר מתגלים י"ג צינורות השפע, ותשליך במיצולות ים כל חטאתם, שהוא התיקון התשיעי, וממתק את כל הגבורות. וטוב אם יהיה שם ג"כ דגים.

בשעת התשליך, בשעה שאומר 'ותשליך' - ינער שולי גלימתו - ודווקא את בגד הציצית, וזוהו מקדים הערב רב שלא יביאו דיבתם. וגם לרמז - לטלק מעליו כל החטאים והעוונות, וכל המקטרגים והממשיכים, ושולם על ישראל.

מוציא ר"ה

במוציא ר"ה בבואו לביתו שמח - יאמר המזמורים של מוציא שבת, ותפילת אלוקינו ואלוקי אבותינו בסימן טוב ובמזל טוב החל עלינו את השנה הזאת, וכו'.

גילגילין 194, שנה חמישית, תשע"ט. המסייעים יבורכו.

- הגיליון מוקדש - לע"נ אחי היקר הארי שבחבורה משה ישראל ז"ל בן ר' יצחק הי"ו, נלב"ע בדמי ימיו ביום ז"ך בניסן תשס"ד.
 לע"נ היקר נעים בן הביבה ע"ה, נלב"ע ח' שבט ה'תשנ"ה. ולהעלאת ידירי הרב שלמה מוֹרְדֵר הי"ו ברוג"ש ובמ"כ.
 לע"נ מור סבי ר' רפאל בן יצחק ורחל ע"ה נלב"ע ג' שבט תשנ"א. התורה והברכה לכל התורמים הנכבדים בעילום שם, וזכו למצוות. ר"ה תשע"ט - 03-6165078